

opisal v zadnjem pismu, ko sem Ti tožil o slobnosti nekaterih ljudij, ki me ne morejo pustiži v miru. Vendar ga imam še vedno za toliko moša, da bi mojemu Poldetu ne privoščil kaj takega. — Drugi so se oprijeli vere, da je ona dolinica, kjer se je to zvršilo, nesrečen kraj, in da je bilo to še od rojstva usojeno dečku. Kakor vidiš, v mojem kraju se drži ljudstva še marsikaj, kar ima svoj izvor v nekdanjem poganstvu naših pradedov. A kam sem zašel, da Ti opisujem take stvari, saj sem se vendar namenil iskati utehe pri Tebi. Dragi Ivan, pridi tolašit in tešit svojega prijatelja! Sedaj Te najbolj kravao potrebuje. Pa kaj pisarim to! — Minil bo celi teden in morebiti še več, predno dospó te vrstice skosi vse pošte tja onostran Kamnika Tebi v roke. O, železnica, da bi bila še skoro sgrajena! — No, če se ne vidiwa preje, prideva skup v mestu, kjer se pričnó še za tri tedne šole. Ostani zdrav in odgovori kaj kmalu Svojemu

Antonu.

Zaznamovani dnevi.

(Spisal J. Štrukelj.)

IV. Velikonočne počitnice.

Poldek, počasi, slišiš, le počasi in previdno, da Tilka ne omahne!“ Tako je svarila gospa Sivčeva svojega dobro sedemletnega sinka, ki je bil živ kakor živo srebro in je poskakoval po tramu, na katerem se je ujčkal čez debel hlod s sestrico. Materin opomin je bil kaj potreben. Poldek se namreč ni prav nič bal in nič hotel razumeti, da bi bilo sestri možno pasti, kadar jo je zaujčkal v višavo. Tilka je bila pa izprva zelo boječa. Res jo je veselilo ujčkanje, saj je bilo tako prijetno vzdigovati se in zopet plavati proti tlom, toda prav varna se ji pa le ni zdela ta igra, zato se je krčevito držala trama in sedela na njem trdo kot klòp. Ščasoma pa, ko je šlo vse po sreči, dobila je pogum in se srčno smejala Poldku, ki se je zvijal in gibal kot gibčna mučka. To je Poldka še bolj spodbadalo, še silneje se je poganjal in zibal tram.

„Poldek, Poldek, ne preveč, kaj sem poprej rekla?“ morala mu je mati vnovič zaklicati.

„O saj ni prehudo“, zagovarjala je Tilka bratca in bila vsa srečna na tramu.

„Pa vendar — le po pameti se ujčkajta, da se kaj ne zgodi“, učila je skrbna mati.

„Nama ne bode nič, saj se znava dobro, kaj ne, Tilka?“ ponašal se je Poldek in nadaljeval svoje burke.

No, posebne nevarnosti ravno ni bilo, saj je imel hlod zarezo, da je po njej tekel tram. Zato jima je bila ta zabava tudi dovoljena, toda previdnost nikoli ne škoduje.

Lepo sta se ujčkala! V višavo — pa zopet do tal, in vnovič in še jedenkrat, pa zopet in le in le. Tilka in Poldek sta bila vesela, zlasti poslednji, zakaj šole in mesta se je bil že silno naveličal.

Da ne bode ugibanj in vprašanj, naj povem ob kratkem nekaj o Poldkovem očetu in o njem samem. Gospod Sivec, Poldkov oče, je bil sodnik v mestu. Ondi je imel najeto stanovanje v drugem nadstropju. Pa če bi bila Poldkova beseda toliko veljala, kakor ni, že davno bi se bili preselili v priltičje. Lepo vas prosim, ali je za kaj stanovanje v drugem nadstropju, če se še majhno poskočiti ne sme, če je človek karan zaradi najmanjšega ropota češ, tiho in mirno, da se oni iz prvega nadstropja ne bodo pritoževali. Ali hvala Bogu, da ni bilo treba zmeraj mirno žedet v tem pustem stanovanju drugega nadstropja! Gospod Sivec si je namreč že pred več leti kupil posestvice v Dolinicah in si ob prijaznem potočku sezidal lično hišico, kamor je zahajal s svojo družino, kadar je le količkaj utegnil. Tudi Poldka je semkaj vleklo, posebno pa še sedaj, odkar je začel jesti z veliko žlico učenost prvega razreda ljudske šole. Bil je že cel učenjak: poznal je že vse male črke, no za velike se še ni menil, pisal je že tudi nekako pisavo, težko če ni bila arabska ali kali, naši je bila kaj malo podobna; znal je že gladko sešteti prstke na obeh rokah, pa znal je še več, to se vé, da ni mogoče v par besedah izreči vsega, kar se je on učil dolgega pol leta. Zaradi težav učenja je torej še posebno hrepenel po Dolinicah, da bi si tamkaj odpočil, saj v mestu ni bilo nikjer pravega prostora za to. Doma so ga vedno opominjali: „Mir, mir, pst, ne poderi vsega!“ na izprehodih pa so mu šepetali: „Spodobno se vedi, poglej, koliko ljudij te gleda!“ V Dolinicah pa vsega tega ni bilo, tu se je vsaj pošteno izpreletel in naskakal, saj so imeli pri hiši prostoren log, pa tudi sosedje mu niso šteli za greh, če je pohodil dve ali tri travice. Dolgo ni hotela priti velikanoč, a nazadnje jo je Poldek le dočakal in se peljal z materjo, manjšim Srečkom in sestricama Tilko in Lojzko v Dolinice na počitnice.

Že beseda počitnice je lepa — vsaj tistim, ki so kdaj dneve šteli do njih pričetka — še bolj lepe pa so počitnice same. O zlata prostost! Kako prijeten je zrak na deželi, in solnce sije vse svetlejšo, in sploh je vse lepše, vse, prav vse, pa koliko lepše! Poldek sam ni vedel, kam bi se dejal. Povsodi ga je bilo dovolj, samo v sobi ne! Da je pa tudi skakal in plezal in stikal marsikje, to naj spriča njegova pretrgana naramnica, ki ga je spremljevala na vseh njegovih potih, kdo drug bi ne mogel, ker ga je bilo vse polno tu in tam. To življenje mu je bilo jako všeč, pa iztaknil je še nekaj — nekaj izvirnega, njemu še popolnoma neznanega. Pri sosedu je bil — pa kakih deset minut je sosed gotovo oddaljen od Sivčevih — in tam je videl, kako sta se dva dečka ujčkala na deski, ki sta jo položila čez trdno vrtno ograjo.

„To se pri nas tudi lahko naredi in se mora narediti“, mislil je Poldek in tudi koj sklenil uresničiti svojo misel. Prosil je in moledoval tako dolgo in nadležno in vablivo, da je gospa Sivčeva velela vrtnarju Mihi, naj zadovolji sitneža, pa ujčkalnica mora biti nizka in varna. Miha je imel rad otroke svoje gospôde, še Poldka, dasi mu je v gredicah več škode storil kot krt, črv in bramor celo leto, in je pripravil stalen hlod in tram, kakor je bilo že poprej omenjeno.

Poldek je kar vriskal, dasi je bila vélika sreda, pa mu ni zameriti, zanj so bila to mala nebesa. Saj se je še Sivčevi gospej obraz razjasnil pri pogledu nedolžne otroške zabave. Kaj čuda, da je tudi Srečko pozabil, kaj ima pred usti, presto namreč, in da že predolgo ni vgriznil.

„Mama, Tilka se je že zadosti, še jaz se bodem“, jel je prositi nato.

„Ti boš padel“, ni ga hotela uslišati mati.

„Ne bom ne, boste videli, da ne bom.“

„Počakaj, poklicala bova Miho, da te bode držal, pa se boš še tudi nekoliko poujčkal, no, če že mora biti.“

„O ne, mama, ni treba, sam, sam —“

„Samega te ne pustim, poiščiva raje Miho; kaj bi bilo, če bi se prevrnil in pobil!“

Srečko je bil navsezadnje tudi s tem zadovoljen. Z materjo je šel iskat Miho. Dvema je bila pa razen Srečka ta pot tudi vseč. Mali Lojzki v materinem naročju že, kí je nekako jezno grizla prstek in se po malem pripravljala na jok, pa ne mislite, da je bila nevoščljiva Poldku in Tilki, ampak nekaj bolehnja je bila tiste dni. Pa tudi Poldek si je želel, naj bi ga mati ne nadzorovali in svarili vedno, češ, ako bi bila s Tilko sama, potem bi pokazala, kaj znata. Mati z Lojzko in Srečkom je odšla, „skočko“ je tudi tekel in lajal pred njima, Poldek in Tilka pa sta ostala sama in res pokazala, kaj znata. Da bi ne bila!

Komaj sta bila sama, pa poskoči Poldek in zagoni tram, da se je Tilka komaj obdržala v višavi. To se mu je dobro zdelo, zato drugič še bolj zaujčka, pa Tilka omahne in — pade. Pade — pa obmolkne.

Igra je bila končana. Tilka je obležala nezavestna, jokati je moral Poldek, da je priklical mater. Prihitel je tudi Miha in vzdignil Tilko, ki je padla na obraz. Po čelu so se ji kmalu naredile buške, pa to bi še bilo, to bi se še pretrpelo, saj se je tudi kmalu zavedela, ali največ je dobil nosek, njen lepi nosek. Strašno ji je otekel, poklicati so morali zdravnika, ki je rekel, da je nevarno, da je načeta nosna kost, da bode treba vse spretnosti, da ne pritisne rak.

Pa so bile sprijene velikonočne počitnice Poldkove in vse družine Sivčeve! Gospod Sivec tisti dan še ni bil v Dolinicah, pa gospa mu je brzojavila, in drugi dan je prišel žalosten med žalostne.

Poldek je bil preveč živ, prepredrzen tudi, zato je zakrivil tako nesrečo. A odkritosrčen je pa bil! Vse je povedal, vse priznal. Pa kaj bi koristilo tajiti? Prič je bilo več ko dovolj: vse gosi in vse race ob potočku in v potočku so videle, vse bi ga bile zatožile, da se ni sam zatožil. Pa kazen je vselej manjša, če kdo sam in radovoljno pové, kaj je zakrivil. Poldek ni bil kaznovan — s šibo ali z besedami, a bil je vendar — le kaznovan, kadar je pozneje pogledal svojo sestrico Tilko, ki se ji je vse življenje na nosku, kasneje že nosu, poznal udarec.

Veliki teden se mu je odslej zdel vselej dvakrat žalosten teden.

